

DECIZIA
РЕШЕНИЕ

№ _____
от _____ 2026 г.

Проект
Перевод

О разрешении на реставрацию бюстов
в составе Комплекса «Аллея классиков»

На основании ч. (3) ст. 14 Закона о местном публичном управлении № 436-XVI от 28.12.2006 г., ч. (1) и ч. (5) ст. 9, п с), ч. (2), ст. 14 Закона о памятниках, возведенных в общественных местах № 192 от 30.09.2011 г., Закона об охране памятников № 1530 от 22.06.1993 г., решения Совета муниципия Бэлць № 9/8 от 18.12.2024 г. «Об утверждении в новой редакции приложения к решению Совета мун. Бэлць № 4/7 от 19.06.2008 г. «Об утверждении регистра памятников местного значения муниципия Бэлць», а также принимая во внимание письмо Министерства культуры, зарегистрированное в Примэрии мун. Бэлць под № P03-03/3807 от 23.12.2025 г., -

Совет муниципия Бэлць РЕШИЛ:

1. Разрешить выполнение работ по реставрации путём отливки в бронзе бюстов Михая Эминеску, Иона Крянгэ и Григоре Виеру, в составе комплекса «Аллея классиков», на участке по ул. Фёдора Достоевского (пересечение с ул. Индепенденцей), с кадастровым номером 0300304.665.
2. Настоящее решение может быть обжаловано в Суде Бэлць (центральный офис, ул. Хотинская, 43) в 30-дневный срок со дня сообщения согласно положениям Административного кодекса Республики Молдова № 116 от 19.07.2018.
3. Контроль за исполнением настоящего решения возложить на специализированные консультативные комиссии по муниципальному хозяйству, управлению имуществом и защите окружающей среды, по образованию, социально-культурной деятельности и здравоохранению, по праву и дисциплине, по финансово-экономической деятельности.

Председательствующий на III
очередном заседании Совета
муниципия Бэлць

Контрассигнует:
Секретарь Совета
муниципия Бэлць

Ирина Сердюк

RAPORT DE SPECIALITATE

Cu privire la autorizarea reconstrucției Complexului „Aleea Clasicilor”

Proiectul deciziei Cu privire la autorizarea restaurării busturilor din cadrul Complexului „Aleea Clasicilor” a fost elaborat în temeiul art. 14 alin. (3) din Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, art. 9, al. (1), al (5) și art. 14, al. (2), lit. c) din Legea monumentelor de for public Nr. 192 din 30.09.2011, Legii privind ocrotirea monumentelor nr. 1530 din 22.06.1993.

Șef Direcția Cultură

Stela SMIRNOV

AVIZ
referitor la proiectul de decizie a
Consiliului Local al Municipiului Bălți

**„Cu privire la autorizarea restaurării busturilor
din cadrul Complexului „Aleea Clasicilor”**

Inițiator proiect – Primarul mun. Bălți
Autor proiect – Direcția cultură

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie și finalitățile urmărite:

1. Decizia Consiliului mun. Bălți nr. 4/7 din 19.06.2008 „Cu privire la aprobarea Registrului monumentelor municipiului Bălți de importanță locală”, cu modificările ulterioare operate prin decizia Consiliului mun. Bălți nr. 9/8 din 18.12.2024, care la pct. 19 din anexă prevede includerea Monumentului ostașilor bălțeni căzuți în Afganistan în Lista monumentelor municipiului Bălți de importanță locală.

2. Scrisoarea Ministerului Culturii, înregistrată în cadrul Primăriei mun. Bălți cu nr. P03-03/3807 din 23.12.2025.

Principalele prevederi ale proiectului de decizie:

1. Se autorizează efectuarea lucrărilor de restaurare prin turnare în bronz a busturilor lui Mihai Eminescu, Ion Creangă și Grigore Vieru din cadrul Complexului „Aleea Clasicilor”, pe terenul din str. Feodor Dostoievski (intersecție str. Independenței), nr. cadastral 0300304.665.

Cadrul normativ relevant pentru elaborarea proiectului de decizie:

Legea privind administrația publică locală nr. 436-XVI din 28.12.2006, care la art. 14 alin. (3) prevede următoarele:

„Articolul 14. Competențele de bază ale consiliilor locale ...

(3) Consiliul local realizează și alte competențe stabilite prin lege, prin statutul satului (comunei), orașului (municipiului) ori prin regulamentul consiliului.”

Legea privind ocrotirea monumentelor nr. 1530-XII din 22.06.1993, care la art. 11¹ alin. (2) lit. b), c) prevede următoarele;

„Art.11¹. – (2) În domeniul ocrotirii monumentelor, autoritățile publice locale de nivelul al doilea și ale unităților teritoriale autonome au următoarele atribuții: ...

b) țin evidența monumentelor situate pe teritoriul administrat;

c) elaborează și implementează documente de politici și strategii de protejare și punere în valoare a monumentelor de pe teritoriul administrat;”

Legea monumentelor de for public nr. 192 din 30.09.2011, care reglementează regimul juridic general al înființării, realizării, amplasării, administrării și protejării monumentelor de for public și care la art. 9 alin. (1) și (5) și art. 15 lit. a), f) prevede următoarele:

„Articolul 9. Protejarea monumentelor de for public

(1) Protejarea monumentelor de for public reprezintă un sistem de măsuri cu caracter juridic, administrativ, financiar, științific și tehnic, care urmăresc cercetarea, inventarierea, clasarea, evidența, conservarea, restaurarea, paza, întreținerea și punerea în valoare a monumentelor de for public. ...

(5) Protejarea monumentelor de for public este parte componentă a strategiilor de dezvoltare durabilă economico-socială, turistică, urbanistică și de amenajare a teritoriului, la nivel național și local. ...

„Articolul 15. Atribuțiile proprietarilor și ale titularilor dreptului de administrare

În scopul protejării monumentelor de for public, proprietarii și titularii dreptului de administrare asupra acestora sunt obligați:

a) să întrețină monumentele de for public astfel încât acestea să nu fie afectate;

...

f) să permită efectuarea lucrărilor de conservare, consolidare, restaurare, precum și a altor lucrări, dacă acestea sunt inițiate și finanțate de persoane fizice sau juridice abilitate în condițiile legii;”.

Având în vedere existența cadrului legislativ-normativ necesar pentru examinarea chestiunii în cauză, prezentul proiect de decizie **este recomandat** pentru examinare în cadrul Consiliului Local al Municipiului Bălți.

Șef adjunct Direcție juridică

Oleg Leahu

09.03.2026

ACORD TRANSPUNERE STATUI IN BRONZ

Către,
Primăria municipiului Bălți
Republica Moldova

Stimate Doamnă Primar al Municipiului Bălți,

Am primit cu multă bucurie vestea că dumneavoastră aveți dorința de a transpune în bronz cele trei busturi amplasate pe Aleea Clasicilor din municipiul Bălți, care reprezintă trei mari personalități: Ion Creangă, Mihai Eminescu și Grigore Vieru.

În anul 2010 când au fost executate și amplasate, cu toate că au fost făcute eforturi financiare considerabile, transpunerea lucrărilor în bronz a fost imposibilă.

În această situație a fost luată hotărârea de a fi transpuse lucrările în ciment (această tehnologie poartă denumirea de piatră reconstituită).

La o perioadă de timp, după montarea busturilor pe socluri, s-a constatat că atmosfera și climatul natural existent în municipiul Bălți nu este favorabil tehnologiei utilizate, întrucât ciclurile de îngheț sunt de 12 ori mai mari decât în restul Moldovei. Acest fapt impunea transpunerea busturilor în bronz cât mai repede. De la acest moment au trecut peste 15 ani.

Din nou, vă spun, că mă bucur pentru inițiativa dumneavoastră!

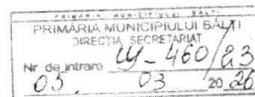
Din discuțiile purtate cu specialiștii dumneavoastră am constatat că aveți în Republica Moldova tehnologie de turnare în bronz de ultimă oră. Cred că cel mai convenabil din punct de vedere financiar este să faceți aceste lucrări cu specialiștii din Moldova.

Mi s-a cerut acordul pentru transpunerea lucrărilor în bronz. Dacă este necesar acest lucru, ca autor al busturilor, aveți acordul meu pe care vi-l dau cu mare bucurie. Dorința mea este către tehnicienii care vor lucra, să insereze numele meu ca sculptor pe fiecare lucrare.

Vă doresc dumneavoastră, alături de domnul arhitect Șef Ivan Macovschi și excepționala echipă de specialiști, să reușiți să finalizați acest demers!

Vă salut cu respect,

Sculptor profesor, Gheorghe Gheorghiuță-Vornicu

Вложения: